

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Uvod u turizmologiju

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:****4. Bodovna vrijednost ECTS:****5. Status nastavnog predmeta:** Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Studenti studijskog programa Turizmologija

8. Trajanje / semestar:**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

2

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija/Turizmologija

12. Odgovorni nastavnik:

dr sc. Semir Ahmetbegović, vanr. prof.

13. E-mail nastavnika:

semir.ahmetbegovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.unitz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Ciljevi nastavnog predmeta su:

- savladati pojam i podjelu turizma i turizmologije te kritički posmatrati i analizirati društveno-ekonomski značaj turizma;
- identificirati razlike između savremenog turizma i analognih pojava u prošlosti;
- upoznati društveno-ekonomske i druge faktore prvih oblika organizovanih turističkih putovanja i nastanka turističkih destinacija;
- utvrditi strukturne i funkcionalne odlike turizma;
- ustanoviti i savladati prostorne, socijalne i ekonomske efekte turizma;
- utvrditi značaj i odlike savremenog turističkog prometa.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa studenti, koji su tokom nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti sposobni da:

- definišu turizam i turizmologiju, identifikuju, sistematizuju i klasifikuju elemente turističkih kretanja;
- obrazlože razvoj, definiciju i podjelu turizma te objasne važnost ovog sistema ili privredne grane;
- razumiju historijski razvoj i podjelu turizma;
- sagledaju i ustanove značaj turizma za opći društveno-ekonomski razvoj određenog područja ili države;
- evidentiraju i analiziraju resurse i motive turističkih pojava i procesa;
- kritički posmatraju i analiziraju funkcije i oblike turističkih kretanja;
- identifikuju i analiziraju transformacije geografske sredine uzrokovane turističkim kretanjima;
- razumiju održivi, ekološki i ekonomski, razvoj turizma;
- razumiju značaj turizma u privredi svijeta i Bosne i Hercegovine.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

1. Pojam, definicije, struktura i kategorije turizma;
2. Razvoj turizma, razvoj teoretske misli u turizmu;
3. Okvir i metodski principi istraživanja turizma;
4. Turistička valorizacija i organizacijska struktura turizma;
5. Turistička ponuda i potražnja;
6. Turistički motivi, resursi i atrakcije;
7. Prirodni turistički motivi;
8. Kulturni turistički motivi i resursi;
9. Faktori i oblici turističkog prometa - razvoj organizacijskih oblika u turizmu;
10. Turističko posredništvo – turističke agencije i turoperatori;
11. Ekonomske i neekonomske (društvene) funkcije turizma;
12. Turističke destinacije;
13. Planiranje i održivi razvoj turizma;
14. Turistička politika;
15. Savremeni trendovi u turizmu.

18. Metode učenja:

Planirane su sljedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, posmatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepata i aktivno eksperimentisanje. Kao stilovi učenja preferiraju se: vizuelni stil, auditivni, verbalni, kinestetički, logički, društveni i samostalni - praktični. U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije i ilustracije, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili rasprave, rad na tekstu i terenski rad. Predavanja se, uglavnom, izvode frontalnim oblikom rada uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata. Auditorne vježbe uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni rad, te rad na terenu, u gradovima, turističkim centrima, mjestima ili objektima, u javnim i drugim preduzećima koja bilježe turistički promet. Vježbe uključuju i rad na pripremi i izlaganju grupnih i individualnih radova.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20.) Za prisustvo na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Maksimalan broj od 5 bodova dobivaju studenti koji nisu ili su jednom izostali, 4 boda dobivaju studenti koji su izostali 2 puta, 3 boda studenti koji su izostali 3 puta, a studenti koji su izostali više od tri puta ostvaruju 0 bodova. Za kontinuiranu aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Aktivnost studenta se vrednuje njegovim angažmanom u nastavnom procesu (predavanjima i vježbama). Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni/međuispit) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja i zadataka višestrukog izbora, jednostavnog prisjećanja ili esejskih pitanja. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi parcijalni/međuispit) koji obuhvata obrađeni nastavni sadržaj sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od istog tipa pitanja i zadataka kao i prvi parcijalni ispit. Odgovori se boduju na identičan način kao na prvom parcijalnom ispitu. Student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 15 bodova. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime se postiže ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Test se smatra položenim ukoliko student natpolovično odgovori na sva postavljena pitanja. Ukupan broj bodova koji student može postići kroz navedeno testiranje je 30.

U sklopu predispitnih obaveza studenti su dužni izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se prezentira usmeno na vježbama. Za urađeni i prezentirani seminarski rad student može ostvariti od 0 do 10 bodova.

Završni ispit se obavlja usmenom ili pismenom provjerom znanja. Provjera obuhvata cjelokupan nastavni sadržaj predavanja i vježbi. Ovom provjerom znanja student može maksimalno ostvariti 50 bodova. Na završnom ispitu student odgovara na pitanja usmenim odgovorom ili testom iz programskog sadržaja nastavnog predmeta, teoretskog karaktera. Završni ispit se može položiti ukoliko student natpolovično odgovori na sva postavljena pitanja. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 boda. Način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita identičan je načinu polaganja završnog ispita.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema sljedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 64	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	65 - 74	7	D
Seminarski (praktični rad) rad	0-10	75 - 84	8	C
Završni ispit	25-50	85 - 94	9	B
Ukupno	25-100	95 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

- Copper, C. (2021). Essentials of Tourism, Third edition, SAGE
- Lohmann, G., Panosso Netto, A. (2017). Tourism theory: concepts, models and systems. Wallingford, Oxfordshire: Sao Paolo Research Foundation (FAPESP) i CAB International.
- Hall, M., Page, S. (2014). Tourism and Recreation-Environment, Place and Space. London and New York: Routledge.
- Jovičić, D. (2013). Uvod u turizmologiju. Beograd: Geografski fakultet.
- Kesar, O., Bartoluci, M., Čavlek, N., Prebežac, D. (2011). Turizam – ekonomske osnove i organizacijski sustav. Zagreb: Školska knjiga.
- Maksin-Mičić, M. (2007). Turizam i prostor. Beograd: Univerzitet Singidunum, Fakultet za turistički i hotelijerski menadžment.
- Pirjevac, B., Kesar, O. (2002). Počela turizma. Zagreb: Ekonomski fakultet.
- Weber, S., Mikačić, S. (2000). Osnove turizma. Zagreb: Školska knjiga.

22. Internet web reference:

World Tourism Organisation - UNWTO, www.e-unwto.org
 World Travel and Tourism Council - WTTC, www.wttc.org
 UNESCO World Heritage Centre, whc.unesco.org
 Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, www.bhas.ba
 Federalni zavod za statistiku FBiH, www.fzs.ba
 Federalno ministarstvo okoliša i turizma, www.fmoit.gov.ba
 Republički zavod za statistiku RS, www.rzs.rs.ba

23. U primjeni od akademske godine:

2022/2023.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

27.09.2022